

CÁC NHÀ THƯƠNG-GIA PHẢI BIẾT

(Ce que tout commerçant doit savoir) par TRƯƠNG-VĂN-BẾN

CHƯƠNG THỨ BẢY (Tiếp theo)

30. - Bàn mà giao hàng lần hai... Bàn mà giao hàng lần ba... Bàn mà giao hàng lần bốn...

Thật vậy: 1 giờ giao trong mười ngày... Bàn mà giao hàng lần năm... Bàn mà giao hàng lần sáu...

CHƯƠNG THỨ TÁM 51. - Lương giá cả gian lận trong việc buôn-bán... Bàn mà giao hàng lần bảy... Bàn mà giao hàng lần tám...

52. - Lương cách nào mà trả nợ để giao... Bàn mà giao hàng lần chín... Bàn mà giao hàng lần mười...

53. - Lương cách nào mà trả nợ để giao... Bàn mà giao hàng lần mười một... Bàn mà giao hàng lần mười hai...

54. - Bàn cái kiêu lười... Bàn mà giao hàng lần mười ba... Bàn mà giao hàng lần mười bốn...

55. - Bàn cái kiêu lười... Bàn mà giao hàng lần mười lăm... Bàn mà giao hàng lần mười sáu...

Hàng Thuận-Hóa ở đường Catinet số 29 và 31 Saigon, là một hãng của Annam, có trụ sở ở số thứ 40 Tây và ở Ngoại-quốc, sắm theo cuộc lệ của người Anh...

Oai-quyền (Le despotisme)

Hai chữ Oai-quyền là cũng biết, đây là một từ kiêu hãnh ngàn năm... Oai-quyền là một từ kiêu hãnh ngàn năm...

56. - Bàn cái kiêu lười... Bàn mà giao hàng lần mười bảy... Bàn mà giao hàng lần mười tám...

57. - Bàn cái kiêu lười... Bàn mà giao hàng lần mười chín... Bàn mà giao hàng lần hai mươi...

58. - Bàn cái kiêu lười... Bàn mà giao hàng lần hai mươi một... Bàn mà giao hàng lần hai mươi hai...

59. - Bàn cái kiêu lười... Bàn mà giao hàng lần hai mươi ba... Bàn mà giao hàng lần hai mươi bốn...

60. - Bàn cái kiêu lười... Bàn mà giao hàng lần hai mươi lăm... Bàn mà giao hàng lần hai mươi sáu...

61. - Bàn cái kiêu lười... Bàn mà giao hàng lần hai mươi bảy... Bàn mà giao hàng lần hai mươi tám...

62. - Bàn cái kiêu lười... Bàn mà giao hàng lần hai mươi chín... Bàn mà giao hàng lần ba mươi...

63. - Bàn cái kiêu lười... Bàn mà giao hàng lần ba mươi một... Bàn mà giao hàng lần ba mươi hai...

Hoàn bài tân văn (Nouvelles du monde)

Thành Toulon (Toulon) bên pháp có một thuyền chài kéo lưới bắt được một con cá chim rất to dài được 4000 kilo...

Loài cây lạ mới! Là người học thời cổ đại đã biết rõ cả loài cây cổ thụ trên núi...

Hàng viết thư cho ông đang dân chủ tại Hội Khoa-Học, giới cho quan Kiêm-sứ Hải-chào Phòng thương-mại Hải-nội.

Nuôi cá (L'Élevage des poissons) Người mới cho, nhằm lái đê khoét, mà cũng có lợi đáng bạc trăm...

Như ai biết cách đào đất, nuôi cá có thể đào đất, nuôi cá có thể đào đất, nuôi cá có thể đào đất...

Các thứ cá khác, nếu nuôi bán xếp mà kiếm tiền nuôi cá, thì hay lắm (Kể về nhiều, lời làm nghề, lời thì bán cá tươi cũng khá vậy.)

Thường thì bán không ta, ở một nơi, sang sự khác mà người thì không làm nghề, có người thì không làm nghề...

Tôi có lòng hướng về công việc này, nhưng tôi không hướng về công việc này, nhưng tôi không hướng về công việc này...

Chàng trẻ con với cá, mà tôi cũng em đem ông Hội-dồng, là một người, kỳ sau mới tiếp, sẽ chịu lời công cụ ông!

At muôn khối lăm, khối tời. Xin hãy đến tiệm Nguyễn-hữu-Sanh mà chọn hàng.

VỤ DIỄN-THUYẾT NAM-KY KHUYẾN-HỌC-HỘI

Về cuộc diễn-thuyết ở Nam-ky khuyến-học hội, bản báo đã đăng một kỳ báo trước, nay có ông Phạm-độc-Kim trở Pháp...

Ông Phạm-độc-Kim trở Pháp, nay có ông Phạm-độc-Kim trở Pháp, nay có ông Phạm-độc-Kim trở Pháp...

Ông Phạm-độc-Kim trở Pháp, nay có ông Phạm-độc-Kim trở Pháp, nay có ông Phạm-độc-Kim trở Pháp...

Ông Phạm-độc-Kim trở Pháp, nay có ông Phạm-độc-Kim trở Pháp, nay có ông Phạm-độc-Kim trở Pháp...

Ông Phạm-độc-Kim trở Pháp, nay có ông Phạm-độc-Kim trở Pháp, nay có ông Phạm-độc-Kim trở Pháp...

Ông Phạm-độc-Kim trở Pháp, nay có ông Phạm-độc-Kim trở Pháp, nay có ông Phạm-độc-Kim trở Pháp...

Ông Phạm-độc-Kim trở Pháp, nay có ông Phạm-độc-Kim trở Pháp, nay có ông Phạm-độc-Kim trở Pháp...

Ông Phạm-độc-Kim trở Pháp, nay có ông Phạm-độc-Kim trở Pháp, nay có ông Phạm-độc-Kim trở Pháp...

Ông Phạm-độc-Kim trở Pháp, nay có ông Phạm-độc-Kim trở Pháp, nay có ông Phạm-độc-Kim trở Pháp...

Ông Phạm-độc-Kim trở Pháp, nay có ông Phạm-độc-Kim trở Pháp, nay có ông Phạm-độc-Kim trở Pháp...

TỰ-DO DIỄN-BÀN (Tribune libre)

Mytho, le 23 Juillet 1922. Kinh thâm ông Chi-Bát và xin ông làm con an-hàng làm bài này cho làm-con-anh-hàng.

Tại sao ông Chi-Bát và xin ông làm con an-hàng làm bài này cho làm-con-anh-hàng...

Tại sao ông Chi-Bát và xin ông làm con an-hàng làm bài này cho làm-con-anh-hàng...

Tại sao ông Chi-Bát và xin ông làm con an-hàng làm bài này cho làm-con-anh-hàng...

Tại sao ông Chi-Bát và xin ông làm con an-hàng làm bài này cho làm-con-anh-hàng...

Tại sao ông Chi-Bát và xin ông làm con an-hàng làm bài này cho làm-con-anh-hàng...

Tại sao ông Chi-Bát và xin ông làm con an-hàng làm bài này cho làm-con-anh-hàng...

Tại sao ông Chi-Bát và xin ông làm con an-hàng làm bài này cho làm-con-anh-hàng...

Tại sao ông Chi-Bát và xin ông làm con an-hàng làm bài này cho làm-con-anh-hàng...

Tại sao ông Chi-Bát và xin ông làm con an-hàng làm bài này cho làm-con-anh-hàng...

Đông-pháp thời sự (Chronique de l'Indochine)

Thương trường tiêu thụ GIẤC BẠC. Ngày thứ năm 30/07/1922. Kho Nứa-nước... Ngân hàng Đông-Pháp... Ngân hàng Đông-Pháp... Ngân hàng Đông-Pháp...

GIẤC BẠC. Ngày thứ năm 30/07/1922. Kho Nứa-nước... Ngân hàng Đông-Pháp... Ngân hàng Đông-Pháp... Ngân hàng Đông-Pháp...

GIẤC BẠC. Ngày thứ năm 30/07/1922. Kho Nứa-nước... Ngân hàng Đông-Pháp... Ngân hàng Đông-Pháp... Ngân hàng Đông-Pháp...

GIẤC BẠC. Ngày thứ năm 30/07/1922. Kho Nứa-nước... Ngân hàng Đông-Pháp... Ngân hàng Đông-Pháp... Ngân hàng Đông-Pháp...

Nhân đản (Conte amoral)

Chàng trẻ con với cá, mà tôi cũng em đem ông Hội-dồng, là một người, kỳ sau mới tiếp, sẽ chịu lời công cụ ông!

Chàng trẻ con với cá, mà tôi cũng em đem ông Hội-dồng, là một người, kỳ sau mới tiếp, sẽ chịu lời công cụ ông!

Chàng trẻ con với cá, mà tôi cũng em đem ông Hội-dồng, là một người, kỳ sau mới tiếp, sẽ chịu lời công cụ ông!

Chàng trẻ con với cá, mà tôi cũng em đem ông Hội-dồng, là một người, kỳ sau mới tiếp, sẽ chịu lời công cụ ông!

THUẬN-HÒA

Hàng Thuận-Hóa ở đường Catinet số 29 và 31 Saigon, là một hãng của Annam, có trụ sở ở số thứ 40 Tây và ở Ngoại-quốc, sắm theo cuộc lệ của người Anh...

Hàng Thuận-Hóa ở đường Catinet số 29 và 31 Saigon, là một hãng của Annam, có trụ sở ở số thứ 40 Tây và ở Ngoại-quốc, sắm theo cuộc lệ của người Anh...

Hàng Thuận-Hóa ở đường Catinet số 29 và 31 Saigon, là một hãng của Annam, có trụ sở ở số thứ 40 Tây và ở Ngoại-quốc, sắm theo cuộc lệ của người Anh...

Hàng Thuận-Hóa ở đường Catinet số 29 và 31 Saigon, là một hãng của Annam, có trụ sở ở số thứ 40 Tây và ở Ngoại-quốc, sắm theo cuộc lệ của người Anh...

號百二牌門街兵水岸現在舖房藥大堅利美

PHARMACIE ĐANG-HOC-NHU

Chù nhơn : ĐANG-BAN

CHOLON - 200, RUE DES MARINS - CHOLON

Marque dépos

Bản hiệu có bán các thứ thuốc bắc chế ra cao, huân, tuyền, cũng có chế nhiều thứ thuốc rất n...

Coll. giân-giá chứng rằng đái-bộ và hiệp các vè-sau.

能胆藥水 HUNG ĐỒN NHÂM ĐƯỢC THỦY (Thuốc bổ mắt)

能胆藥水 HUNG ĐỒN NHÂM ĐƯỢC THỦY (Thuốc bổ mắt)
Thuốc này trị bệnh con mắt hay hơn các thuốc khác...

調經婦科丸 PHỤ KHOA BỊ KINH ĐƯỜNG THỦY

調經婦科丸 PHỤ KHOA BỊ KINH ĐƯỜNG THỦY
Phụ khoa con người ta để đem đòng tử...

刀傷跌打丸 THẬT ĐÁ HUYỀN

刀傷跌打丸 THẬT ĐÁ HUYỀN
Phụ khoa con người ta sanh ra cũng như cây...

立參露冷丸 (Thuốc bổ huyết)

立參露冷丸 (Thuốc bổ huyết)
Thuốc này trị bệnh sưng tấy, cảm mạo...

強身保腎丸 (Thuốc bổ khí huyết)

強身保腎丸 (Thuốc bổ khí huyết)
Thuốc này bổ khí huyết, tăng cường sức khỏe...

化痰止咳丸 HÒA TÁN KHÍ KHAI HOÀN

化痰止咳丸 HÒA TÁN KHÍ KHAI HOÀN
Thuốc ho có danh

Lời rao giới phò 白告舖選店藥老心存仁岸堤

Lời rao giới phò 白告舖選店藥老心存仁岸堤
Kính công anh em quý khách đồng rợ: Tiệm tôi hiệu là Nhom-Tôn-Tâm...

Một cuốn sách rất có ích!!!
Điêu là nơi các chú xê, xe máy, các thứ xe nhớt là Sô-phơ cần phải biết...

Atelier NGUYEN-HUU-SANE
Tại đường Catinat là nơi địa-vị lớn nhất của châu-thành Saigon.

TIỆM NAM-BÁC-ÁI TRẢ-ỒN
Bi-truyền-hương-ứng-tạ
Là một thứ thuốc xưa, để trị bệnh: Tiểu-đau, thổ-lỵ, vọp-bé, và trạng-thức...

"Rất đẹp"
Kính công chú quý vị trong học-đang hay. Tiệm tôi ở tại đường D'Ormay môn hải số 65 Saigon.

THUẬN-HÒA
Số nhà 29 on 31 Đường CATINAT
Hàng buôn bán đồ nhạp và xuất cảng von một triệu quan

HOTEL D'ANNAM
NAM-VIỆT KHÁCH-LÀU
Số 72 ở 80, Boulevard Charner - 10, quai Le Myre de Vilers

THỢ XẢO-THỦ
Bản-hiệu có khác con dấu hực-mỹ theo kiem thời, bản non do kiều, cấp da, làm diều dateurs, foloteurs numeroteurs...

NGƯỜI SAN BÀN NHƯ MUỐN BÀN CHO
CHẮC CHẮN BÀN XA VÀ CÓN THẬT PHẢI CHẾT LIÊN

TIỆM MAY VÀ ĐÓNG GIAY
của người Annam lập, chủ tiệm
LÊ-VĂN-BẾN, kẻ nghiệp có nhà Phố Toan

Maison Emile Peysson
Đường nhà họ Luy (kê nhà hàng Continental)
SAIGON
Giấy hiệu "Union",
Giấy dán và con nili,
Áo chemises đủ thứ.

Nam-hồng-Phát
KHÁCH LÀU
Số 194 ở 170 Boulevard Bonnard
Nước mắm LIÊN-THÀNH
Cắt theo đúng theo luật Nam-ước, dù mỗi ngày có nhất bộ đường, không thì nao bị kiệp.

CHU VỊ Ở XA
Xin hãy viết thư ngay, bằng chữ quốc-ngữ mà mua rượu SÂM-BANH (Champagne) thương-hạng ở thành Reims, Pháp-quốc.

A LOUFR
Phước! PHƯỚC CHO KẾ BIẾT VÀ DUY
Trương-quân-linh-đoan là thuốc ít nhất có hiệu quả...

TRUNG-VIN-BẾN
Hỏi người trông thuốc!
Hãy hỏi mua các thứ bánh dầu đậu-phộng, bánh dầu hạt-bông, bánh dầu hồi, hạt dẻ, hạt dẻ, của ông Hoi-dông ở đường Cambodge số 40, tại Cholon.

Maison Anphong
Bijouterie, Soterie de chimé du Tonkin, Cochinchine, Cao-linh
Hiệu tiệm An-phong ở tại chợ Ca-chin, có bán đủ đồ Nhứt-thứ...

TIỆM MAY VÀ ĐÓNG GIAY
của người Annam lập, chủ tiệm
LÊ-VĂN-BẾN, kẻ nghiệp có nhà Phố Toan

PHAI HUT THỐC MÉRÉALES

A. COURTINAT & Cie - SAIGON

DENTIFRICES THUỐC BÀNH RĂNG THUỐC SÉT, THUỐC BỐT HAY LÀ XÀ-BÔNG CỦA CÁC CHA BÉNÉDICTINES DE SOULAC

MÁU XÁC TẠI PARIS NĂM 1900 ĐƯỢC BẮNG CẤP TRẮT PHẨM

Thuốc này chính là thuốc người Langsa bảo-cha, tốt hơn các thứ thuốc đánh răng dùng như nay

Thuốc đánh răng thường hay như thế cho răng sạch sẽ, có lợi trong việc, để có lợi trong việc, để có lợi trong việc...

LỜI RAO CHỈ YẾU

Chữ tôn vẫn biệt như nước súc miệng, thuốc đánh răng và xà-bông hiệu BÉNÉDICTINES DE SOULAC này là một thứ nước súc miệng...

TÂN-TÂN-HIỆP-THÀNH

Ở TẠI ĐƯỜNG VINH-ĐỘ, SỐ 10, NGANG CHỢ SAIGON MỚI

HUYNH-VĂN-NGHUNG, kẻ nghiệp

Làm và bán đồ nơ trang theo kiểu kim châu, làm đồ may mà làm kim, lại có làm ô ăn trầu có chữ hình đồng...

Casino de Saigon

Nhà hát bóng Casino đóng mở như một trong các Đàng-Pháp mới nhất và nhiều lớp là thường, đã hay lại vui vẻ, hinh Pathéthéris giỏi.

Ông Léopold đã lập nhà hát tại Saigon 20 năm công, ngày này cũng như ngày xưa, vẫn không thay đổi...

Đã bắt đầu từ năm trước, và bắt đầu từ năm trước, và bắt đầu từ năm trước...

Đã bắt đầu từ năm trước, và bắt đầu từ năm trước, và bắt đầu từ năm trước...

Tiệm bán đồ nơ-trang HIỆU HAM-HANH

Tại tiệm có bán đồ nơ trang, đồ nơ trang, đồ nơ trang, đồ nơ trang...

Đã bắt đầu từ năm trước, và bắt đầu từ năm trước, và bắt đầu từ năm trước...

Đã bắt đầu từ năm trước, và bắt đầu từ năm trước, và bắt đầu từ năm trước...

Tiền-thuyết

Mười lăm năm trước-LE DUONG-TUÂN-ANH (tên-thực)

Gio-dinh, lưn-lư, cá-trong-từ-thuyết

(Tiếp theo)

Đến chừng năm chục mà đi, nó mới chịu nói đây cho, tôi liền bước lại một câu nói ra thì thấy rằng...

TIỆM Trương-văn-Hanh SADEC

Có bán xe máy mới và đồ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe.

Ông khách ở xa muốn mua đồ, tôi sẵn lòng lo kỹ lưỡng, giá cả công-remboursement...

Ông khách ở xa muốn mua đồ, tôi sẵn lòng lo kỹ lưỡng, giá cả công-remboursement...

Ông khách ở xa muốn mua đồ, tôi sẵn lòng lo kỹ lưỡng, giá cả công-remboursement...

Tiệm-HÒA-CHON-DUNG NGUYỄN ĐỨC-NUAN

Thợ viết tiền và đồ bằng cấp, tôi nghiệp như trường học, và được...

Thợ viết tiền và đồ bằng cấp, tôi nghiệp như trường học, và được...

Thợ viết tiền và đồ bằng cấp, tôi nghiệp như trường học, và được...

Nhà bán các thứ xe và đồ bát kẻ ngựa

Nhà của E. Chauvin tạo lập năm 1876

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

TIỆM THY THO TIỆM THỢ BẠC

Khí có cho quý ông, qui bà đang ra, nguyên tiền này nguyên trước là tiền của...

Khí có cho quý ông, qui bà đang ra, nguyên tiền này nguyên trước là tiền của...

Khí có cho quý ông, qui bà đang ra, nguyên tiền này nguyên trước là tiền của...

Khí có cho quý ông, qui bà đang ra, nguyên tiền này nguyên trước là tiền của...

Nhà bán các thứ xe và đồ bát kẻ ngựa

Nhà của E. Chauvin tạo lập năm 1876

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

Ai cũng đều biết

Đã biết là một thứ của trị các chứng phèo đờ, đã biết là một thứ của trị các chứng phèo đờ...

Đã biết là một thứ của trị các chứng phèo đờ, đã biết là một thứ của trị các chứng phèo đờ...

Đã biết là một thứ của trị các chứng phèo đờ, đã biết là một thứ của trị các chứng phèo đờ...

Đã biết là một thứ của trị các chứng phèo đờ, đã biết là một thứ của trị các chứng phèo đờ...

Tiệm đồng xe

Sửa xe và đồ phụ tùng, ĐƯỜNG LÊ-HỒ, SỐ 190 VÀ 101

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

École de dactylo

Trường dạy đánh máy của M. A. VÉRON-NGHÂN

Cả lời nghề quan Nguyễn-sơai Nany, cho phép tôi lập trường dạy đánh máy.

TIỆM HẸM MỸ TÂY ĐỒ-VĂN-ANH

13, đường Catina, 73. - Saigon

Tìm tôi trong những tờ Báo, các báo, các báo...

Tìm tôi trong những tờ Báo, các báo, các báo...

Tìm tôi trong những tờ Báo, các báo, các báo...

Tìm tôi trong những tờ Báo, các báo, các báo...

Nhà bán các thứ xe và đồ bát kẻ ngựa

Nhà của E. Chauvin tạo lập năm 1876

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

Bán xe đạp, xe máy, đồ bát kẻ ngựa, đồ bát kẻ ngựa...

QUẢN-TÍN-KY

ĐẠI-ĐỨC-THÔNG Rue de Canton N° 60 - Cholon

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 1 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 2 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 3 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 4 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 5 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 6 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 7 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 8 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 9 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 10 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 11 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 12 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 13 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 14 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 15 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 16 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 17 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 18 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 19 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 20 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 21 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 22 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 23 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 24 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 25 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 26 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 27 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 28 hoàn hảo... 1.00

GIA TIỀN: Hợp kim mới loại 29 hoàn hảo... 1.00

SAIGON. - IMP. DE L'UNION NGUYỄN-VĂN-CÁ

PHẠM-MINH-KIẾN

(Còn nữa)

La Gérant: CAO-BÁI-ĐỒ

Encre: 8/100 Saigon 6/4/1922

không chắc ông có lãnh vì số tiền 7.000 đồng bạc lời, hội giao tay cho ông Métaireau là người trong thân ông Mayrial và làm đại biểu cho ông này nữa. Lúc ban đầu ông Métaireau cho hội khấn 2.500 mẫu chia làm 520 miếng đất 1/10 mẫu, chia cho mấy người trong hội và họ con của người trong hội đặng tên xin khấn.

Xong vụ khấn 2.500 mẫu trước, hội Tân-thành lại xin khấn thêm 2.500 mẫu nữa. Nhưng mà lúc này quan chủ tỉnh Métaireau thuyên nhiệm nơi khác, ông Hubert de Pisle đến thay rồi, qua năm 1920, ông Lano đặng nhiệm làm này.

Ông phủ Nguyễn-văn-Ca, có chạy tờ phúc nôi rằng hội Tân-thành hoàn tất các dân nghèo, nên xin bán đấu giá đất hội xin khấn đó. Ông Lano gả tình quan Thống-độc Le Gillen rồi truyền lệnh không thuận tình cho hội Tân-thành choan hết đất của dân nghèo.

Chẳng dè, thầy Hinh dẫn dắt cho những người đầu học họ là Bích và Ngọc đến lo viết quan chủ tỉnh. Kéo nài cho họ nài đặng ngân gá 4.000 đồng.

Bích và Ngọc của tên Bích là một người viên nhà ở Trườ g-ác 2.000 đồng lấy trong túi sắt của hội ra 700 nữa là 2.700, rồi lên nhà mẹ của ông khách-trở Xao kên-lí Bang-Khà thêm 1.600 đồng, tức cộng 4.300 4.300 đồng cho ông Lano, còn dư ba trăm đồng để chi phí các hạng Hinh và Bích đem nộp tiền thì Ngọc ở dưới ghé đơi. Xong việc Bích trở về nói lại rằng quan chủ tỉnh đã mượn ba triệu lại có làm việc rồi số không nữa. Nhờ đó ông Lano nói cho tên 15 là dou xin khấn mới tới 50 mẫu, tên cho quan Thống-độc duyệt ý.

Vụ tên Nguyễn-văn-Quế. — Nguyễn-văn-Quế là một tay thầu khoán (Entrepreneur) ở trên Lào, về Châu-độc thấy ở làng Bhub-long chưa ai khai phá mới muốn khấn vùng 300 mẫu để làm ruộng. Vì tên ra mặt quan chủ tỉnh Lano, Ngài nói rằng: Chủ giàu có như vậy sao không tạo lý đơi ba ngàn mẫu ruộng mà làm. Quế nói bằng lòng lắm, thì ông Lano đặng ý mới lên phòng văn ông.

Sáng lại Quế đến trình diện, ông Lano nói rằng: Ông sẽ giúp song, « phải đến on ông »

Cách một tháng sau, Quế có việc đi Nua-trang, được tin đây thếp của tên khách-Huyền Mao cho bay rằng cuộc khấn 3.000 mẫu đất đã hầu xong.

Quế lại đặt trở về ra mắt Lano, ông này nói với nó rằng: « Quan Thống-độc đi rồi tôi xin cho chú khấn 3.000 mẫu đất, vậy bây giờ phải chịu cho ta 3.000 đồng. » Quế gục đực song nhắm mắt không dám số ý được, ép mình phải chịu, song xin trả

lên ba lần, mỗi lần 1.000 đồng.

Trả đã được 2.000 rồi, sao không thấy nói chi đến Quế mới gờ thớ háh, nếu không tin song nó sẽ sai về đến đơi 2.000 đồng lại.

Chứng Lano mới đơi Quế đến biểu phải mượn quan Kinh-lý đơi 3 mới được, thì Quế cũng y lời mượn ông Michel & Longxtyen do.

TRA HẠCH

Song vụ xin khấn đất không thành được vì nếu muốn mua thuận-mất đất nhà-nước thì không được quá số 300 mẫu. Trên số ấy thì phải phải-mất đất giá. Cho nên quan Thống-độc Quésnel hỏi đặng tên Q. lại cho Lano và các hội chủ chịu vậy.

Lúc bấy giờ Quốc-tướng đặng có Lano gửi về đơi thành công nên nó đi lên Lào, chứng trở về mới say việc đã lộ rồi, nên than phiền cùng quan Kinh-lý đơi đơi Michel nói rằng hao tốn nộp vụ có tam-chín ngàn mà không đặng việc.

Ông Michel thấy thâm trạng ấy, đồng lòng thương mới ra mặt quan Eutrope mà xin giúp cho Quế. Thì ông Eutrope nói rằng chỉ có tiền cho mua thuận-mất 300 mẫu đất thôi.

Lano cũng không thời chi, nên gởi đơn xin, một là cho mua thuận-mất 300 mẫu, hai là phải mất 2700 mẫu kia, song quan Thống-độc thấy mất tiền và thơ trước của Ngài.

Ấy vậy, ông Lano phạm phạm 300 mẫu, 2.000 đồng của tên Quế. Vụ giấy quốc-trái. — Lại còn một vụ giấy quốc-trái nữa. Các làng ở Châu-độc có mua giấy quốc-trái, nhà-nước Đại-pháp, lòng công tiền vốn được 35.900 quan tiền tây, mua nhằm lúc bạc 10 quan 25, tức ra bạc là 5.566 đồng.

Qua ngày 4 Mars 1921, thì bạc sụt giá còn có 6 quan, ông Lano xuất bạc mặt ra 5.466 đồng mà trả lại cho làng mà lấy giấy quốc-trái lại. Làng xuất bạc thừa lại, thấy đủ vốn thì không nói gì, chẳng dè rằng ông Lano bán giấy quốc-trái ra lời được 3879 đồng, tức ra được 24 ngàn quan tiền tây.

Vụ này không phải trong hệ này, song đã chỉ tách tình của quan Tham-biện Laco.

TRA HẠCH

Cứ theo luật pháp thời Tòa mở đường tra vấn mấy phạm nơn trước. Cho nên chánh phạm là ĐB-phước-Hinh ra mặt trước thuật công chuyện của mình, kể đơi Lano mới gờ ra giữa công đường mà khai tâm sự. Là thường chẳng cần nói, phạm-nơn làm sao cũng chối, nếu chối nhiều không được, làm sao cũng chối ít giầu nữa. Mà nghĩ chẳng lẽ chi, tình thường của thế gian thì trước tới thì phải rằng mà chữa tội. Lời khai của hai tên phạm-nơn cũng không ngoại mấy khoản đã kể trên, nên tưởng không cần thuật lại từ câu hỏi và trả lời nói.

Rồi phần phạm-nơn tới phiên các người chứng; cứ xem một đơi tên đã kể trước rồi, đủ hiểu hạch cho hết mấy người ấy mới bao nhiêu ngày giờ, cho nên vụ này phải xử đến ba ngày mới xong. Tòa chỉ hỏi sơ mỗi người cho biết mấy khoản buộc hai tên phạm quả có vậy chăng. Những người chứng đặng phe buộc tội thì buộc vào, các người chứng bên phía bảo-chữa thì bảo-chữa mới ra.

Trong số chứng buộc tội, có ông Tholance, Thanh tra chánh-trị và cai-tri, có xướng Châu-độc làm án-kết kể lại các lời ông đã làm trong phúc-bình cho quan Nguyễn-sỏi. Có quan bồi-thẩm Weil cũng ra mặt nữa. Bên phe buộc tội lại có tên Nguyễn-văn-Quế, lo cho ông Lano 2 ngàn đồng, bừa Tòa khởi sự xử vụ này trốn mất không trình diện, nên bị phạt 100 quan tiền và ĐB sau tìm bắt được Quế ở Thủ-đầu-mới về thì anh ta mới chịu khai, Quế vẫn là người thờ đạo Thiên-Chúa rất chính, nên ý không muốn nói chi sự người đơi oán hận, cho nên mỗi lần kể một chuyện chi phải của chứng với « Trời » trước.

Lời khai của mấy người kia không la, bởi kỳ vụ nào cũng kể nội trạng người nói đẹn « Có nói có, Vô nói không ».

Được tội

Được mấy người chứng rồi quan cai-tri đặng đày buộc tội. Ngài cũng đày dưới gốc ngọn trước. Sau Ngài ngồi khen lòng can-đảm của Lano trong lúc chiến-tranh, Ngài lại nói người đặng vang danh đường lý mà phải đày trong lấy danh giá mình, chẳng đẽ cho người khinh bỉ. Ngài cũng có hai người con đem thân giúp vụ này. Đâu con Ngài tự phụ tự nghinh-ngang làm việc trái phép ngài cũng không thờ dung được. Hướng chỉ Lano người đẽo-chiến-công, hội-tình mà đẽ cho anh-nhuộc. Tòa đầu chấm chế cho Lano ông không bẹp lưng cần ngấn, song tội ấy không nên không trừng trị.

Bảo chữa

Kể đó quan Trang-sự Lacouture, đặng đày bảo chữa cho ĐB-phước-Hinh. Ông Lacouture cái cách nghiêm trang diện đặng, lời đặng mời nói, không nói nhiều và cũng không làm màu mè chi làm.

Quan Trang-sự Foray bảo chữa cho Lano, ông nghi-trưởng hội-đồng quân-hạt nên về việc khai-khẩn đất đẹn, ông rất theo qui tắc, ông bắt trị khoan mà chỉ, khoan nào cũng bắt lời quan bồi-thẩm buộc.

Lên án

Bà quan Tòa cũng bổn ông Hội-đồng thẩm án hội lại bàn-nghe rồi bày mấy khoản kia chi buộc tội Hinh án hội-lộ hai chi trả và Lano án 4.000 đồng của hội Tân-thành, nên xử:

- 1. ĐB-phước-Hinh 1 năm tù.
- 2. Lano 1 năm tù án treo.